SKAITMENINĖS ETIKOS CENTRAS

Švietimo mokslo ir sporto ministrei Ramintai Popovienei
Sveikatos apsaugos ministrui Linui Kukuraičiui
Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Ingai Ruginienei
Prezidento patarėjų Švietimo, mokslo ir kultūros grupės vadovei Jolantai Karpavičienei
Nacionalinei šeimos tarybai
Tarpžinybinei vaiko gerovės tarybai
Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai
Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai

DĖL ATSKIRO PRIVALOMO MOKOMOJO DALYKO ĮVEDIMO

2026 m. lapkričio 11 d., Vilnius

Į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją kreipiamės su klausimu dėl **atskiro savarankiško privalomo mokomojo dalyko, kuris rengtų vaikus ir paauglius atremti įvairiausius skaitmeninės erdvės iššūkius, įvedimo** (jauniausi vaikai būtų mokomi dar prieš jiems žengiant bet kurį naują žingsnį e. erdvėje, vyresni – nuosekliai ir sistemingai stiprinant jų atsparumą toje kelionėje), kad galėtų saugiai, atsakingai, kritiškai ir sveikai gyventi aktyviai besiskaitmenizuojančioje visuomenėje.

Kalbame apie tokį privalomąjį dalyką, kuris turi savo programą, pamokų valandas ir apibrėžtus mokymosi rezultatus. Tokio dalyko apimtyje galėtų būtų šios ir panašios temos: skaitmeninis pilietiškumas, skaitmeninis identitetas, medijų ir informacinis raštingumas, privatumas, duomenų apsauga, socialinių tinklų algoritmų ir reklamos poveikis, skaitmeninės technologijos ir psichologinė bei fizinė sveikata, priklausomybės nuo ekranų prevencija, skaitmeninės erdvės rizikos (seksualinis vaikų išnaudojimas ir prievarta, viliojimas, seksualizuotas arba pagal amžių netinkamas turinys, šiuolaikinė vergovė, teroristinės veiklos, pornografija, bauginimas, dezinformacija, priekabiavimas, kibernetinis persekiojimas, neapykantos nusikaltimai, probleminis interneto naudojimas, savižudybės skatinimas, smurto kurstymas, nelegalios prekės, paslaugos, prekyba narkotikais, ginklais, žmonėmis, e. patyčios, smurtinis turinys, savęs žalojimo, valgymo sutrikimų propagavimas, ekstremistinis, seksualizuotas turinys, dirbtinio intelekto rizikos ir t. t.).

Lauksime atsakymo į šiuos klausimus:

1. Ar planuojama tokį privalomą, atskirą mokomąjį dalyką įdiegti į nacionalines ugdymo programas?
2. Jeigu taip – a) kada? ir b) kokiomis apimtimis ir temomis (koks valandų skaičius per kokį laikotarpį numatomas kokiai amžiaus grupei ir kokiomis temomis?
3. Jeigu ne – kodėl?

Pabrėžiame, kad klausiame apie atskirtą privalomą savarankišką dalyką, ne apie temų integraciją į kitus dalykus ar užsiėmimus.

Skaitmeninės etikos centras
Direktorė
Rasa Jauniškienė